

Moje ime je Anne Frank: predstava o žudnji za životom

infozona.hr/news/moje-ime-je-anne-frank-predstava-o-zudnji-za-zivotom/9440

Po čemu je predstava Playdrame i GKL-a "Moje ime je Anne Frank" specifična i što publika može očekivati, jedna je, no ne i jedina tema razgovora s redateljem Elvisom Bošnjakom, koji je i adaptirao tekst.

Druga ovosezonska **Playdramina** premijera, u koprodukciji s **Gradskim kazalištem lutaka Split**, ima naslov **Moje ime je Anne Frank**. Predstava u adaptaciji i režiji **Elvisa Bošnjaka** prvi će se put izvesti 12. studenog u Gradskom kazalištu lutaka Split. Glavne uloge u njoj nose srednjoškolci, polaznici Glumačkog studija Playdrama, a radi se već skoro godinu dana. Po čemu je predstava specifična i što publika može očekivati, jedna je, no ne i jedina tema razgovora s redateljem.

Predstava o žudnji za životom, a ne o stradanju

Na predstavi se, rekli smo, radi već skoro godinu dana, no osnivač Playdrame počeo je o tekstu razmišljati puno prije, prije nego je Playdrama i pokrenuta.

- Okidač da radim na Dnevniku Anne Frank dogodio se prije nekih šest-sedam godina, nakon što sam ga već par puta pročitao. Gledao sam dokumentarac o holokaustu i jedan se sociolog zapitao koliko je u holokaustu nestalo umjetnika, liječnika, života koji bi mogli mijenjati svijet... To me ponukalo da radim na tekstu – prisjeća se Bošnjak, no napominje da namjera predstave nije pričanje priče o Anni Frank i da u tom smislu predstava nije klasična.
- Budući da je ne vidim kao mračnu priču o stradanju, nego o jednoj neizmjerljivoj žudnji za životom i odrastanju koje kao da je eksplodiralo, odnosno koje se dogodilo u svega nekoliko dana, želio sam naglasak staviti na to kako djeca doživljavaju njezinu sudbinu, istražiti kako se danas nose s tom problematikom, što misle o tome, na koji način uopće mogu shvatiti što znači takva vrsta žrtve i ostavlja li takva žrtva na njih ikakvog traga. Koliko nas god takve stvari diraju, činjenica je da se one negdje stalno ponavljaju i da očito ništa nismo naučili iz svega toga – objašnjava.

Mladi glumci i glumice kao koautori predstave

Mladi glumci i glumice u predstavi, riječima redatelja, zapravo predstavljaju koautore. Da bi oni to postali, nužno je bilo razgovarati s njima o temi, ali i potaknuti ih da i sami uoče što je u priči o Anni Frank univerzalno i vječno.

- Kad smo kretali u rad, nisam bio siguran koji put odabrati, nisam zapravo ni htio odmah ga odrediti. U početku smo tako s klincima radili glumačke vježbe, nismo se uopće bavili Annom Frank. Postavljali smo ih u situacije da se osjećaju izolirano i pratili kako se osjećaju kad su izolirani, a kako kad su oni ti koji odlučuju hoće li nekoga prihvatiti ili neće. Razgovarali smo, naravno, i o holokaustu i o tome što to njima danas znači, o tome kako se oni odnose

prema obilježjima represivnih režima, bili oni desnog ili lijevog predznaka – metode su im na kraju ionako iste. Budući da takvim obilježjima mi u našoj zemlji neodgovorno baratamo, zanimalo me kako se oni prema tome odnose i što ona kod njih izazivaju. Pokušali smo naći i nešto pozitivno i odgovoriti na pitanje što njima znači život, za čim u životu žude i je li to slično onome za čim je u životu žudila Anna Frank – pojašnjava kako je izgledao proces rada i zašto se adaptacija radila polako.

- Pokušavao sam istovremeno shvatiti i što klinci žele na sceni i što mogu. Kad sam shvatio što žele i što mogu, onda sam odlučio i kako će to otprilike sve izgledati.

Neposrednost i povjerenje mlade glumačke postave

Premda nije riječ o profesionalnim glumcima, pa ni o studentima glume, netko bi mogao tražiti mane u suradnji s tako mladim ansamblom. No, Bošnjak u radu s njima prije svega vidi prednosti. - Oni su puno neposredniji i manje se bave psihologijom. Znao sam da od njih ne mogu tražiti da imaju užasno snažne doživljaje, no zato su zaista spremni na istraživanje. Lijepo je kod svih polaznika Studija što vrlo brzo probijaju strah, a osobito ova grupa koja je s nama šest ili sedam godina. To su klinci koji su zaista scenski pismeni a sad su, mislim, ovim napravili još jedan korak dalje. Naime, osim što su pismeni, imaju i osjećaj za cjelinu i osjećaj za estetsku vrijednost. Ukratko, rekao bih da su oni grupa kazališno izuzetno educirane djece. Pritom je najveći poticaj njihovo povjerenje jer ohrabruje da se rade neke stvari u kojima bi se s profesionalcima možda naišlo na neku vrstu otpora.

Estetika kazališta lutaka

U procesu rada s mladim glumcima, napominje, nezaobilazne su **Andrea Majica i Ana Marija Fabijanić**.

- Ja jesam osmislio predstavu, ali njih dvije, osim što su zadužene za scenski pokret, imale su izrazito važnu ulogu u načinu razrade – kaže i pritom naglašava da spoj s Gradskim kazalištem lutaka ne staje samo u igranju u njegovu prostoru ni u suradnji s GKL-ovom glumicom Andreom Majicom. - Kako sam znao da ćemo raditi s GKL-om, htio sam u predstavi imati i estetiku kazališta lutaka. Nemamo lutku u predstavi, jedino je dnevnik živ, ali mislim da predstava estetski spada u kazalište lutaka i u kazalište za djecu iako ga, naravno, mogu gledati i odrasli.

Isključivanje je uvijek bolno, a osobito kad su djeca u pitanju

Nekoliko dana uoči premijere, **9. studenog u 18 h**, Playdrama i Gradsko kazalište lutaka najavljuju tribinu pod imenom **Djeca u angažiranom kazalištu**. Što sintagma angažirano kazalište u ovom slučaju predstavlja i o čemu će biti riječi na tribini, objašnjava Bošnjak.

- Mislim da ponekad krivo shvaćamo pojam angažiranog kazališta. Ono ne mora uvijek upirati prstom u neke političke ili socijalne teme, naprotiv. Ono može biti angažirano i isključivo na estetskoj razini. Drugim riječima, ako nešto pokušavamo promijeniti u kazališnoj estetici, i tu smo angažirani. Osim toga, ja osobno kao glumac, dramski pisac, redatelj i sve drugo što radim u kazalištu nisam sklon tome da prstom upirem u točno određeni problem jer mi to djeluje transparentno i površno i jer se u tome umjetnička vrijednost izgubi. Zato i ne bih rekao da je rad na Anni Frank upiranje u neki društveni problem koji možemo uokviriti nekom definicijom. Angažirano kazalište za mene ima smisla ukoliko je ljudski angažirano, odnosno ako proizlazi iz potrebe da govorimo o onome što se u čovjeku ne mijenja, a uvijek izaziva iste probleme. To u ovom slučaju znači isključiti nekoga iz korpusa čovječanstva. To možemo gledati na globalnoj razini, kao što je to bilo u Drugom svjetskom ratu, kad su Židovi bili isključeni iz korpusa čovječanstva. No, možemo to prenijeti i u mikro-sredinu, npr. u školu. Ako nekoga isključite jer je drugačiji iz bilo kojeg razloga, isključili ste ga iz korpusa čovječanstva, iz tijela kojem pripada. To je uvijek bolno, a osobito kad su u djeca u pitanju.

Kultura je u Splitu u drugom planu

Kad je o angažiranosti riječ, vidljiva je ona i u djelovanju Playdrame koja s jedne strane otvara prostor mladima koji u protivnom po svoj prilici ne bi imali priliku predstaviti se na kazališnim daskama, a s druge strane i u gostovanjima u drugim gradovima, ali i u različitim gradskim prostorima, čime polako preskaču nevidljive barijere koje getoiziraju

kazališnu kulturu.

- Stalno se govori o nekakvoj potrebi za kulturom, međutim tako se ne ponašamo. Posljedice su vidljive. Kultura nije nusproizvod građanskog društva, ona nije tu da bi ljudi koji su pročitali koju knjigu imali neku vrstu zabave. Ako ona edukativnu funkciju nema kontinuirano, ako nismo stalno izloženi kulturi, onda neće biti vidljivog pomaka. Danas imamo situaciju u kojoj su mediji kulturu potpuno marginalizirali, pa tako čak ni najiščekivanije predstave neće dobiti primjerenu kritiku u svim novinama. Smatra se da ljudi žele lakše sadržaje, što mislim da nije istina, naprosto im se nudi ono što je najlakše ponuditi. S druge strane, politika nema jasnu viziju što bi s kulturom. Ako je Split u pitanju, možemo reći da radimo sve za turiste, ali što zaista radimo za svoje građane? – pita Bošnjak, a umjesto odgovora opisuje kontekst u kojem Playdrama u ovoj sezoni predstave izvodi u prostorima drugih gradskih kazališta, klubova, pa i drugih gradova.

- Ako pobrojimo sve te nezavršene kulturne objekte u ovom gradu, a u jednom od njih, Domu mladih, upravo se nalazimo, vidimo da je u Splitu kvaliteta života po pitanju kulture u drugom planu

No unatoč tome, druga po redu premijera Playdrame u neposrednoj budućnosti, a mladi i u sadašnjosti i budućnosti, daju naslutiti da Playdrama svoj prostor ima. - Vrlo sam svjestan toga da će Playdrama kao kazalište opstati isključivo ako prenesem ideju i potrebu za kazalište onima kojima bi ono trebalo pripadati a to su mladi ljudi – zaključuje.

Igraju: **Luiđa Ivančević, Dora Blaić, Bartul Mušura, Ana Ugrina, Leonarda Bojić, Lucija Baloević, Lucija Matić, Petar Čakić, Vito Aschero, Franko Jakovčević, Irma Jerončić, Zara Grubešić, Marin Aschero**. Scenografiju potpisuje **Ozren Bakotić**, kostimografiju **Irena Vodišek Babaja**. Oblikovatelj svjetla je **Lucijan Roki**, tona **Bojan Beladović**, a zvučnih efekata **Mario Ilinčić**.

Lajkaj nas na Fejsu
i ostani informiran ;)